

MOTERŲ DIRVA

Gruodis (Dec.), 1944

No. 12.

MŪŠINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIŽIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVYGA ČEPU-
LIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago 9,
Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PALU-
BINSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero 50,
Illinois.

Raštininkė — MARIJONA VAICIUNIE-
NĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Išdavininkė — ELENA STATKIENĖ, 4559
So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IŽDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave.,
Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTEJA

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St.,
Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JO-
KUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven,
Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKS-
TIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago,
Illinois.

Massachusetts, Maine ir New Hamp-
shire valst. — LIUDVIKA VENČIENĖ,
290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STA-
PULIONIENĖ, 16870 Stoepel Av., Detroit,
Mich.

New York ir New Jersey valst. —
STASĖ SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av.,
Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIO-
NIENĖ, 1218 Castleton Rd., Cleveland/
Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHE-
VETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAI-
TIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Wor-
cester, Mass. K. SRIUBIENĖ, 1315 So.
50th Ave., Cicero, Ill. J. SALASEVIČIE-
NĖ, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKAIENĖ, 2056 W. 23rd
St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-
tenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New
Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chi-
cago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave.,
Richmond Hills, N. Y.

"MOTERŲ DIRVA"

Laidžia Amerikos Lietuvių Romos
Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telefonas SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by AIRC Women's
Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telefonas SEEley 6632

Amerikos Lietuvių R.K. Moterų Sąjungos Centro Valdyba ir "Moterų Dirvos" redakcija džiaugsmingai sveikina visas sąjungietes, kuopų ir apskričių valdybas, veikėjas, visas "Moterų Dirvos" korespondentes, bendradarbes ir bendradarbius su Kristaus Gimimo Švente ir Naujaus Metais. Ta proga prašykime Dievo pasauliui teisingos ir pastovios taikos, gražinimą sveikų, kurie da randasi ginklotose jėgose, sūnų, vyrų, brolių ir giminių, Lietuvai gražinti nepriklausomybę ir palaimos visiems mūsų Sąjungos darbams per 1945 metus.

**CENTRO VALDYBA IR
"MOTERŲ DIRVOS" REDAKCIJA.**

NAUJI METAI, NAUJAS DARBAS

Kiekvienais metais, Gruodžio mėnesį, mūsų "Moterų Dirvoj" pasirodo tas pats pranešimas, būtent skelbimas Metinio Moterų Sąjungos Naujų Narių Vajaus. Šiuo ir turiu garbės vėl skelbti tą naudingą, malonų pranešimą, kad su Sausio 1, 1945 m., iki Liepos 1, bus Moterų Sąjungos Naujų Narių Vajus.

Istojimo laike vajaus nebus, todėl kviečiu lietuves-katalikes mergaites ir moteris, nepriklausančias prie Moterų Sąjungos, stoti į mūsų eiles. Pasinaudokite proga įsirašyti į vienintėlę lietuvių-katalikių moterų organizaciją Amerikoje. Ši organizacija nares šviečia, kultūrina, ligoje ir mirties atsitikime teikia finansinę pagalbą už prieinamą mokestį.

Atskirų arba parinktų organizatorių neturime, nes kiekviena narė turėtų pasidaruoti vajaus laike; pagelbėti pildyti kilnius tikslus; vienyti visas lietuves-katalikes mergaites ir moteris; pagelbėti palaikyti katalikišką ir tautinę dvasią.

Atsižvelgiant į praėjusių keletos metų vajaus sekmes, nėra kuopų pasidžiaugti, pasididžiuoti. Vienok pastebime, kad vis da randasi mūsų tarpe

rūpestingų ir pasišventusių narių. kaip tai, 1942 m. vajaus dovanos laimėtoja I. Tvaskienė, 27-tos kuopos narė, ir Albina Driza, 42-ros kuopos narė, 1944 m. vajaus dovanos laimėtoja, mums rodo, kad ir dabartiniu sunkiu laiku galima prirašyti naujų narių, jei tik yra noras ir pasišventimas. Imkime jų pavyzdį, stokime į darbą; kiekviena prirašykime nors po vieną narę vajaus laike. Nepalikime darbo kitoms. Visoms mums turi rūpėti palaikymas mūsų organizacijos, didinimas narių skaičiaus.

1945 m. vajaus dovanos tokios pat, kaip buvo 1944 metais, būtent: *kuri narė prirašys nemažiau 25 narių, gaus \$25; kuri narė prirašys nemažiau 15 narių, gaus \$15; kuri narė prirašys nemažiau 10 narių, gaus \$10.*

Gal kai kam pasirodys, kad tai per didelė skaičius narių vienai narei prirašyti. Tuomet gali kelios narės susitarti ir vienos organizatorės vardu veikti ir dovaną pasidalinti. Visos naujos narės turi būt prirašytos į Pašelpos—Pomirtinės skyrius. Taipgi bus duodama \$5 tai narei, kuri sutvers naują kuopą. Kas bus pirmutinė?

Prašau patēmyti, kad ģirāšant narē 40 metų amžiaus, arba virš, ģ Pašelpos ir Pomirtinēs skyrius, turi būti su aplikacija pristayta ir jos gimimo arba krikšto metrikai. Nepristatant, narēs aplikacija bus atmesta ir narē nepriimta. Nors ši pastaba buvo daug syk daryta pirmiau, vienok atsiranda kuopų, kurios vis siunčia naujų narių 40 m. amžiaus aplikācijas be metrikų.

Kai nebūna priimtos, naujai narei susidaro bereikalingos išlaidos, o jos aplikacija visvien būna atmesta.

Tad-gi, visos, kai viena, stokime ģ darbā, verbavimui naujų narių. Vieningas darbas atneš organizācijai naudā.

Elzbieta Paurazienē,
Centre pirm.

OUR ANNUAL MEMBERSHIP DRIVE

Beginning with the New Year of 1945 and extending to July 1945 the Roman Catholic Women's Alliance, a beneficial organization, is having its annual membership drive. The purpose of this drive is an earnest solicitation for new members, particularly young catholic girls and women.

We realize it is difficult to arouse everyone's interest these days. We have been told that "I am young and I've got lots of time yet." "I am never ill so why should I spend money for nothing." Frankly, not one of their excuses is true. They are not too young and they have not "got lots of time" for we know that Time is no respecter of any person, neither is illness; and money spent for their good is never wasted but will benefit them in time of need. So in spite of their arguments let us urge them and persuade them to enroll as members of our alliance.

Among the many advantages of becoming a member, the most important is the contact we make with other catholic women and girls at our local chapters, district conventions and national conventions. These contacts are very necessary to help widen our point of view and keep us from having a monotonous existence.

The future of our organization will depend upon the young women of today. We need tsem to become active in the various affairs of our organization and the church; as catholics they are very important to us. The Alliance has accomplished much in the past, but we require increasing strength and unity to keep us together. As one politician observed, "When a good woman makes up her mind that something ought to be done, you'd better make up yours that she's going to see it through; and when a hundred of them get together, you might as well try to stop a steam-roller with a tooth-pick as to put a spoke in their wheel."

So we must make up our minds that something must be done to induce our catholic women and girls to enroll, to make them like us so that they will stay with us and work with us.

Mothers, why not give your daughters a Christmas gift or a New Years present by enrolling them in your chapters and paying their dues for one year? I doubt if there is a daughter who would reproach her mother for such thoughtfulness. A daughter who desires to belong to her mother's society is to be commended. A mother

who enrolls her daughter is to be respected.

Members and officers should never forget that the Alliance is not the only organization in existence. There are other societies and clubs, and if we want the women of other clubs to become one with us, we must refrain from making remarks about them, their activities and their interests, for an unguarded chance remark will forfeit us prospective members. So keep your personal views to yourself today, because to-morrow you may want to ask some one to enroll.

The drive dispenses with the initiation fee (which must be paid after

July). There are three groups. Benefit I and II, Death or Mortuary Fund and the Social Group. Every member is acquainted with these groups, but if necessary, detailed information will be supplied by any officer.

In addition to the sick benefit and no matter to which group one belongs, each member receives a monthly journal. Its contents include the various activities from all the branches, interesting editorials, stories, poems and very tasteful recipes.

So on with the drive, steam-roll ahead for new members!

Antonia M. Wackell.

KALĒDOS

"**G**ARBĒ DIEVUI aukštybēse ir ramybē žemēje geros valios žmonēms"—prieš du tūkstančius metų suskambėjo padangėse angelų giesmė Kristui gimus.

Šiandien gi aukštuose bažnyčių bokštuose varpai iškilmingai skelbia pasauliui Jo gimimo sukaktuves—Kalėdas.

Pasaulis tada buvo neteisingas, žiaurus ir skendo kovų, žudynių sūkuriuose...

Kristus paskelbė pasauliui naują gadinę—gadinę broliškos meilės, amžinos taikos...

Gimė Kristus parodyti žmonijai naujus kelius, jos tikrąjį tikslą. Jis suramino tūkstančius skriaudžiamųjų, sunkaus vargo slegiamų, skelbė meilę minioms, o Jo mokslas rado pasekėjų visuose pasaulio šalyse!...

Dabar visas krikščioniškasis pasaulis kasmet iškilmingai švenčia Kristaus gimimo sukaktuves. Kilni Kalėdų nuotaika kiekvieno žmogaus širdyje

nejučiomis kūrta meilę ir džiaugsmą.

Prabilus Kalėdų varpams nusiblaivo ir niuri žmogaus gyvenimo padangė, sieloje suliepsnoja karštų pasiryžimų ugnis ir kelia dvasią į slaptinę aukštybę ten

Daug, daug gražių ir kilnių minčių bei idėjų Kristus atnešė žmonijai, o krikščionybė tose idėjose ūgdė tautas... Ne vienos šventės, turbūt, nesudaro žmonėse tokios puikios, kilnios nuotaikos, kaip Kalėdos su savo įvairiausiomis tradicijomis. Ilgai dirbę, vargę žmonės stengiasi per Kalėdas kiek pamiršti vargus, rūpesčius, pakilti siela virš kasdieninio gyvenimo.

Kilnaus kūdikėlio Kristaus gimimo diena nejučiomis verčia mus džiaugtis, džiaugtis tuo didžiu džiaugsmu, kuris valo nuo purvų egoistinę žmogaus sielą, kuris žadina jame kilnius meilės, pasiaukojimo jausmus ir traukia šalin nuo viešpataujančio XX amž. materializmo, keršto, neapykanos, kruvinų kovų ir baisaus karo.

Sveikas Jēzau mažiausias...

Kalėdoms

Kas Kūčių vakaro nelaukė
Kasmet nuo mažumės?
Kam iš širdies gaida neplaukė
Kalėdinės Giesmės?
Kas Kūčių vakaro nelaukė
Kasmet nuo mažumės?
Ei, mylimas seneli Gruodi,
Snieguotasai svety!
Kiek tyro džiaugsmo tuje duodi
Mums mylimas seneli Gruodi,
Kad magišką tari tą žodį:
Kalėdos jau arti!

Būk sveikas mums, seneli Gruodi,
Snieguotasai svety!
Vieną aš giesmę nūnai nežinau:
—Sveikas buk, gimusis Kristau!
Sveikas buk, Didžiausios meilės
sūnau!—

Vieną tą giesmę nūnai nežinau
Ir džiaugsmą vieną, nes nūdien žinau:
Meilės karoliai nukris tau!
Vieną aš giesmę nūnai nežinau:
—Sveikas būk gimusis Kristau!

..

L. G.

Lelija tarp erškėčių

(GRUODŽIO 8 DIENAI)

Nupuolęs žmogus, turėdamas palikti rojų, anot senos legendos, nuliūdęs stovėjo prie angelo su ugniniu kardu ir verkė. Jo liūdno akys buvo įsmeigtos į prarastą laimės vietą, jam atsi-vėrė tamsios ir kietos ateities vaizdas. Susijaudino Kerubinas žmogaus likimu ir tarė jam: „Neverk ir neliūdėk! Atgailos darbu vėl atgausi prarastą laimę. Sakyk, ko norėtum iš rojaus sau atminimui gauti,—aš tau atnešiu“ —“Gerasis angelas, atnešk man nors vieną rojaus gėlę.“ Angelas atnešęs iš rojaus jam melsvą vilties gėlę.

Tai tik kukli legenda. Tačiau joje paslėpta gili tiesa. Nupuolusio žmogaus laukė ilga ir varginga šios žemės kelionė, tarsi ilga ir tamsi naktis. Jo kelias buvo aštriais erškėčiais apaugęs. Jie žeidė jo kūną ir sielą. — Erškėčiuose žydėjo stebuklinga rojaus gėlė; tai melsva vilties neužmiršulė: „Padėsiu nesutikimą tarp tavęs ir moteries...ji sutrins tavo galvą“ (Gim. III, 15), tai baltoji lelija: „Kaip lelija tarp erškėčių, taip mano draugė, tarp (Adomo) dukterų“ (giesm. II, 2), sako šv. Raštas apie šv. Mariją.

Žmogaus revoliucija prieš Dievą prasidėjus prieblanda vis ėjo tamsyn, ir tamsyn, kol amžių glūdumoje sute-mo į tamsią juodą naktį. Nupuolusi žmonija lyg sužeistas ligonis gulėjo ir laukė dienos. Naktis ligoniui ilga, nuobodi ir nejauki. Jos gyventojai, apuo-kai, šikšnosparniai ir vilkai žmogui svetimi. Žemė buvo dvasios lavonais, pabaltintais grabais nuklota, lyg di-džiulė karstų šventovė, milžiniškų ge-dulos veliumu uždengta.

Bet viršum mirusių karstų tyliai

melsva šviesa žibėjo; Jos spinduliai mirties patamsius perskrodė ir tarė sustingusiems karstams: „Jūs kelsi-tės! Mirtis bus nugalėta!“—

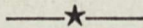
Tai šv. Marija, „Aušros žvaigždė“, nupuolusios žmonijos tamsioj padan-gėj.

Iš aušros, lyg žiedas iš pumpuro, pražydi, aušta skaištus rytas, užteka saulė. Aušros žvaigždė pasislepia saulės spinduliuose, kaip viltis paskęsta pasiekto dalyko meilėje. Bet lelija tarp erškėčių dar gražiau žydi, nušviesta skaisčios saulės spindulių. Taip šv. Marijos nekaltybė nepaprastai skaisti Dievo Motinystės šviesoje. Prieš ją net nusilenkia skaisčiausias Dievo pasiuntinys angelas: „Sveika Marija malonės pilnoji“... Nekalta Dievo Motina—visiško dvasios viešpatavimo kūne idealas. Gražiausias šv. Marijos paveikslas — Nekaltas Prasidėjimas: Moteriškė apsiausta saulės, mėnuo po jos kojų, dvylikos žvaigždžių vainikas ant galvos. Grožybė pavergia žmogaus akis, širdį ir mintį. Jis ieško jos gamtos grožy ir meno kūryboje, jis džiaugiasi gamtos grožybėmis ir meno kūriniais. Tačiau, kaip pasaulio gėrybės, taip ir jo grožybės žmogaus sielos nepatenkins niekados: laiko dulkės jas apneša, rūdys ėda ir kandys gadina. Daug aukštesnis ir vertesnis grožis—grožis sielos pasipuošusios skaisybe, nekaltybe ir Dievo malone. Jis tvers amžinai.

Nekaltas Prasidėjimas tebūnie mums nekaltybės ir dorovumo šventė. Nekaltu, padoriu, baltu rūbu pasipuošus Dievo Motina. Koks puikus pavyzdys katalikėms motinoms ir mergaitėms. Balta spalva nekaltybės ženklas. Ji

buvo nekalta, be mažiausios nuodėmės nuo pat savo gyvybės pradžios iki mirties. "Jokio sutepimo nėra tavysje," (Giesm. IV, 7). Nekaltybė—gražiausia dorybė. Pats Dievas ją sau išsirinko: Dievo Motina—Nekalta Mergelė, šv. Jonas Krikštytojas, šv. Jonas Evangelistas, mylimiausias Kristaus mokinyš buvo nekalti jaunikai—čiai, šv. Juozapas, Kristaus globėjas, buvo skaisčius, pats Kristus yra skaistybės idealas.

Nekalta Dievo Motina dēvi padoriu rūbu. Nekaltybė ištikimas sargas—drovumas ir padorumas. Doriniai pakrikęs pasaulis nužudo nekaltybės sargą drovumą, išvilkdamas žmogų iš padorių drabužių. Netekęs skaistybės sargo žmogus ir pačią skaistybę lengvai praranda. Aukokime Dievo Motinai apsirėdimą ir elgėsio padorumą bei drovumą ir kiekvienam luomui pritingamos skaistybės gėles. **J. Gd.**

LIETUVAITĖ HOLYWOOD FILMOSE

Praneša LKFSB, kad jauna, gabi lietuvaitė, Genovaitė Gražytė, pati pramokusi dailaus šokimo meno ir pirm sekmingai debiutavusi scenoje, buvo pakviesta kaip šokėja dalyvauti visoje eilėje filmų. Ji jau šoko filmose: "Ghost Catchers," "Young Ideas," "Campus Rhythm." Ji dirba su filmų gamybos bendrovėmis MGM, Universal, Monogram, Warner Brothers. Jos tėvai atvykę iš Lietuvos ir gyvena Los Angeles, gi pati Genovaitė Gražytė yra augusi Amerikoje, bet puikiai kalba lietuviškai ir prie kiekvienos progos pažymi, kad ji yra lietuvaitė. Pirmiau ji buvo vargonininkė Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje.

8 ★★★

Močiūtės rauda

*Tai ne pušelė—šimtašakelė
Siubavo vis blaškoma vėjo—
Verkė močiūtė, savo sūnelį
Lygių keliu išlydėjo...
"Mano sūneli, mano saulute,
Tu man brangus brangvardėli!
Kam gi palieki tavo močiūtę,
Kam atimi jos paramstėlį!
Vai, kiek naktelių aš nemiegojau
Palinkus prie tavo lopšelio,
Tau neužmigus, kiek priraudojau,
Supau ant baltųjų rankelių!"
Akys jos temo,—silpo ant kelio
Ir lūpas skausmai surakino—
O virpančios rankos kaklą sūnelio
Mažu kryželiu padabino...
Jūra neverkia taip blaškoma vėjo,
Griaudžiau nekukuoja gegutė,
Tik kai į karą sūnų lydėjo,
Taip blaškės ir verkė močiūtė.*

J. PAUKŠTELIS

GLOBOS PROGRAMA KARIŲ KŪDIKIAMS

WASHINGTONAS. — Katherine F. Lonroot, Jungtinių Valstybių Darbo Departamento Vaikų Biūro viršininkė, praneša, kad ketvirtis milijono karių kūdikių gimė pagal naują motinų ir kūdikių globos planą. Tuo pačiu pranešimu, ji paskelbė planą, šiuo metu išdirbimą kai kuriose valstybėse, apie tiekimą sveikatos globos tiems kūdikiams, laike jų pirmųjų gyvenimo metų. Vienerių metų laiko perijodą kūdikių sveikatos globai yra nustatęs Kongresas.

K. F. Lenroot taipgi nurodė, kad valstybių sveikatos departamentai kurie nē kiek nemažiau atsakomings už minėtąją kūdikių globą nei Vaikų Biūras, turi dabar teisę naudotis šiam stambiam planui skirtomis lėšomis

VAIKELIO MALDA

Albertas Sansijė, išleidęs tarnus į bernelio mišias, paliko vienas. Visuose namuose buvo tylu. Tyla veikiai pasidarė jam nepakenčiama. Nervingai pavartė vakarinius žurnalus, įdėjo į židinį malkų, kurias tuoju apėmė skaidrios liepsnos. Jos papuošė auksu ir purpuru šarvus ir brangius kilimus, kurie teikė dailininko dirbtuvei ypatingų vaizdų. Paskui dailininkas, atsėdęs minkštoj kėdėj, mąstė, jog išties nebuvo verta ta pati didžiųjų Sansijė, garbės legiono nariu, puikiausių paveikslų tapytoju, jei reikia praleisti Kalėdų išvakarės taip, kaip net nepraleidžia vargingiausias miesto gyventojas.

Kad prablaivintų maloniais praetis atsiminimais blogą ūpą, kuris visada pareidavo nuo jo nesugyvenamo būdo, atsisėdo dailininkas prie savo rašomojo stalelio ir ėmė tvarkyti stalčius. Drebančiais pirštais jis ėmė vartyti senus popierius, nublankusius kaspinus ir pilnus įvairių atsiminimų laiškų. Umai senis pastūmėjo į stalčiaus galą nuostabiai garbiniuotais plaukais vaikelio portretą, kurį tėvas buvo nufotografavęs 1918 metais išvažiuodamas į Šampanijos frontą, iš kur ir jis pats nebegrižo. Albertas Sansijė nemėgdavo atsiminti, kad kažkur, kaž kokiame priemiesty yra našlė ir vaikutis, kurie vadinami jo pavarde ir kurie labai skurdžiai gyvena.

Uždaręs dailininkas stalelį, atrėmė karščiau degančią savo kaktą į dirbtuvės langą. Didysis miestas, maudydamos balkšvose mėnulio spindulių bangose, išdriko ties jo kojomis. Vienaime ir antrame upės krante, po tamsiu,

aukso žvaigždėmis nusagstytu dangumui namai atrodė mėnulio šviesoje dar baltesni. Ore buvo jaučiama ypatingo džiaugsmo, keliamo ir šventai nusiteikusios minios bruzdėjimo ir šios virpančios šviesos bangavimo, kuriame liūliavo tolimas varpų gaudimas. Umai dailininkas panoro, pajuto reikalą susiliesti su šia žmonių minia, kurios gyslose, lyg neišsenkama kraujo banga, kilo tūkstantmetis atpirkimo džiaugsmas. Albertas Sansijė pasiėmė skrybėlę ir apsisiautė šiltu apsiaustu, prie kurio žvilgėjo prisegtas auksuotas garbės legiono ženklas. Senu įpročiu artistas įsikišo į kišenį pastabų knygutę ir dideliais žingsniais išėjo.

Be jokio tikslo dailininkas ėjo prie kin. Į nieką dėmesio nekreipdamas, paskendęs savo mintyse, jis pasekė tiktai paskui vieną minios srovę, kuri linksmam traukė miesto gatvėmis. Tuo būdu Albertas Sansijė atsidūrė pas Sen-Mederiko bažnyčią, tuo laiku, kai iškilminga vargonų giesmė klupdė žmones bernelių mišių maldai.

Sukietėjusi žmonijos neapykantoje vyro siela neįsileisdavo tikybės jausmų, tačiau virpanti, lyg puikiai suderintas smuikas, artisto dvasia buvo be galo jautri kiekvienam grožio reiškimui.

Per tris žingsnius nuo jo meldėsi vaikų būrelis. Kokia vaikiška nekaltybė, koks maldingumas buvo matyti švelnučiuose jų veideluose! Ypatingai skyrėsi savo grakščiu profiliu su tamsaus aukso garbanėlėmis, iš bažnyčios sklindančiomis šviesos bangomis apšviesta, mergytė. Dailininko vaizduotėje ūmai kilo paveikslo vaizdas, kurį jis jau galėjo, kurį turėjo sukurti. Ir

tuč tuojau, pasitraukęs į šalį, pasižymėjo keliais bruožais "vaikelio maldą." Tą paveikslą nupiešęs ketino jį išstatyti dailės parodoje.

Mergytė atsistojo. Sena, labai menkai apsidariusi moteriškė apsiAUTė mažą, nudėvėtą apsiaustėliu. Pastabi dailininko akis pamatė ir šias smulkmenas. Susijaudinęs ėjo jis paskui nepažįstamąją mergaitę iš bažnyčios. Prieangy minios sprūsty prisiartinio dailininkas prie vaikelio ir, spausdamas į jo rankytę popierinį pinigėlį, tarė:

—Mažyte, štai tau Kalėdoms!

Mergytė staiga atitraukė savo pirštukus, tartum dovana juos nudegino. Tuomet senis pažiūrėjo dar atidžiau į ją ir, įbėstuose į jį mėlynuose vyzdžiuose, pastebėjo tiek skausmo ir drauge tiek išdidumo, jog net visas sudrebėjo. Ir vėl pažino jis šias akis, kuriose spindėjo dangaus mėlynė. Labai senai jisai matė panašias akis gyveniman žvelgiančias ir reiškinčias: nusistebėjimo, skaištybės, liūdesio, džiaugsmo, švelnumo ir vis tą patį išdidumo atspalvį. Dabar jos amžinai buvo užsimerkusios...

Tyliai paklausė artistas:

—Kuo pavarde, mano vaikuti!

—Žaneta Sansijė.

Žaneta! jo sūnaus Žaneta! Akys nepamelavo: šis švelnutis kūdikėlis buvo jo sūnaus. Dailininko išdidumas ūmai išnyko. Jis, užmiršdamas savo rūstybę, klausė pats save, kaip galėjęs be šių dangišku, tiek daug jam primenančių akučių, gyventi. Dabar jis jų jau nebepraras.

Sučiupęs nustebusio vaikelio rankytę, bailiai paprašė jį:

—Veski mane pas savo mamytę!

—Ji serga.

—Gal aš ją išgydysiu...

—O! linksmai sušuko mergytė, aš

to taip maldavau mažąjį Jėzų! Pone, ar Tamsta gydytojas esi?

Paskendę jiedu savo mintyse tyliai keliavo gatve. Veikiai pasiekė didžiulius namus, kurių tamsiais laiptais įpratusi Žaneta lipo aukštyn.

—Eikite, greitai eikite ir išgydykite mano mamytę!—Linksmi ji kalbėjo.

Pačiame aukšte ji atidarė duris. Atsiliepė silpnas, nerimaujantis balsas.

—Kas ten? Ar tu, Žaneta?

Tuomet didysis, sukietėjusios širdies dailininkas Sansijė apkabino gerąją mergytę ir, spausdamas ją švelniai prie savo širdies, susijaudinęs tarė:

—Tai senutėlis! Senutis atvyko prašyti atleidžiamas ir švęsti savo brangiųjų tarpe Kalėdų šventes!

Vertė A. Venckus.

—o—

RUSŲ RAŠYTOJA APIE AUŠROS VARTUS

Žinoma rusų rašytoja Helen Isvolksky, kuri dabar gyvena Jungtinėse Amerikos Valstybėse, parašė straipsnį: "Our Lady in Russia" (Dievo Motina Rusijoje).

Autorė nupasakoja, kaip labai, net dabar, rusų gerbiamos Ikonos—šventi paveikslai, ypač Dievo Motinos. Autorės žiniomis, net gi Aušros Vartų paveikslas rusų yra labai gerbiamas. Aušros Vartų paveikslo kopija buvo uždėta ant kapo garsiojo rusų filosofo, atsivertusio į katalikybę, Vladi-miro Solovjovo.

Rašytoja Helen Iswolski yra atsivertėlė, dabar labai nuoširdžiai garsinanti katalikybę savo raštuose.

—o—

Netrukus gal pamatysime Motinos Cabrini gyvenimą judamuose paveiksluose. Dvi kompanijos dirba tuo reikalu. Motina Gabrini neseniai priskirta palaimintųjų skaičiūn.

Tetos Laumikienės Kampelis

Prieš kiek metų, lankydamą universitetą, prisimenu žodžius vieno garsaus sociologo apie dėkingumą. “DIEVAS TURI DVI GYVENIMO VIETAS VIENĄ — DANGUJE, KITĄ — NUŽEMINTOJE IR DĖKINGOJE ŽMOGAUS ŠIRDYJE.”

Šis žodis, tai ne naujai iškaltas žodyne. Nuo amžių jis buvo ir amžius bus; tik nelaimė, kad mes, žemės klajūnės, nenorime dėgingumo pripažinti, ar nepaisome, kad jis gyvenime eitu savo gražias pareigas. Pasaulyje yra žmonių, kurie vien tik mąsto: “KAD MAN TIK BUTŲ GERA.” SU KITAIS NESVARBU.

Dabar galėsime pilnai suprasti, kodėl mes, moterys, augindamos savo vaikelius, turime giliai į jų širdeles įskiepyti reikšmingumą to žodžio. Pasakymas “DĖKU” nei vienam vaikelui neatims laimę ir neuždės jam ant pečių išbandymų. Pastebėjime kitų namuose, gatvėse ir viešuose susirinkimuose, kiek vaikeliai moka išreikšti dėkingumą suaugusiems už suteiktas kokias nors malones. Daugelis iš jų greičiausiai mano, kad jie turi gauti panašius dalykus. Daug nekaltinkime vaikų ar jaunąją kartą, jei jie pasirodo gramozdiški šiame dalyke. Pradėkime reformą savo namuose. Žinau, klausite, kaip? Labai lengva. Pavyzdžiui, kuomet motina paduoda vaikui duonos su sviestu, reikalauk kad pasakytų “Dėku, mamyte.” Kuomet ryto metą prižadini iš miego... vaikelis automatiškai turėtų pridurti:

“DĖKU, MAMYTE, UŽ PRIŽADINIMĄ Į MOKYKLĄ.” Broleliai ir sesutės turėtų irgi namuose vienas kitam išreikšti dėkingumą. “DĖKU BROLELI, DĖKU TAU, SESUTE,

UŽ PARNEŠIMĄ MAN SALDAINIŲ.”

Iš jaunų vaikų, kaip žinote, vystosi jaunimas ir jie išmokinti taip pat mokės perduoti kitiems, kad buvo jiems mokama lopšių dienose.

Didumas gludi ne kūno tvirtume, bet paslapyje, kaip mokame tą didumą sunaudoti; ir jei tas tvirtumas yra naudojamas vien tik kad pastumti kitą į šalį ir surasti sau naudos ir užsidėti sau ant galvos garbės vainiką, tuomet gyvenimas jiems pasidarys nuobodus ir nereikšmingas. Tas žmogus yra milžinas, kuris per savo dėkingumą pritraukia kitus prie savęs ir moka save įgarbinti į kitų širdis. Tokis žmogus yra laikomas kaipo didvyris. Daugelis Dievo malonių mūsų gyvenime išira todėl, kad trūksta užlenkimo siulės mūsų nedėkingume. Puikybė užmuša dėkojimą; nužeminta širdis yra tikra dirva, iš kurios dėkingumas natūraliai auga. Puikus žmogus retai yra dėkingas žmogus, kadangi jo mąstymo būdas yra tokis, kad jis niekad negauna tiek, kiek jis pilnai užsitarnauja. Jei kas nors paduotų man dugenį sklydiną smėlio ir ištartų žodį, kad jame yra mažų gabalėlių rūdos, greičiausiai savo akimis peržiūrėčiau, ir savo nevykusiais pirštais ieškočiau jų; bet leisk man paimiti magnetą ir peršukuoti trupinėlius ir akyvaizdoje mano žmogiškų akių pastebėčiau, kaip visi tie pasislėpę gabalėliai rūdos priliptų prie magneto traukimo jėgos. Taip ir nedėkinga širdis, kaip mano pirštai smėlyje, neatrastų pasigailėjimo; bet leisk mano dėkingai širdžiai peršukuoti dienos valandas ir kaip magnetas atranda rūdą, taip ir ji atras kiekvienoje valandoje palaimos rūdis Dievo aukso

smiltyse. Kada dėkingumas išsilieja iš širdies ir kvėpuoja laisvoje ir nesuteptoje garbėje už visas suteiktas malones, palankus Dangus priima tokį pripažinimą kaipo kvepanti kodylą ir per tai laimingajam siunčia padauginimą palaimą.

Kiek šiandien pasaulyje rasime sulaužytų motinų širdžių gyvenimo kryžkelyse. Kiekviena, širdies gelmėse skaudina senatvės nuobodumas ir tenai jos laisto savo nedėkingų vaikų atšalimą. Kur yra gyvybė, tenai visuomet yra vilties. Kolei dar vaike-

liai ir jaunimas yra mūsų motinų rankose, mokykime ir parodykime jiems kaip dėkingumas yra svarbus gyvenimo dalykas. Iškepykime į jų lankstas širdis principą, kad dėkingumas ir mokėjimas išreikšti tą dėkingumą yra brangi Dievo skirta tobulybė. Kuomet jie matys kad gyvenime išreikštas dėkingumas apsिमoka, tuomet jie be mažiausio įrodymo supras, kad privatiškai ar asmeniniai palaiminimai kuriais mes džiaugiamės, ar apsauga neliečiamybės, laisvės ir pilnumas užsitarnauja viso gyvenimo dėkingumą.

Jautrios Širdies Moteris

Čia vėl bus nedidelė istorija apie tai, kad ne visados ir sumanumas būna gudrus, kad kartais savo tariamuoju sumanumu smarkiai apsi- gauname patys. Štai, kas sykį atsitiko su jaunu vienos rytų šalies valdovu, kuris gudriu būdu norėjo surasti sau gerą žmoną, kuri turėtų gerą širdį ir būtų gailėstinga, nes ir jis pats priešingai daugeliui jo padėties žmonių, buvo neblogas žmogus. Ir sugalvojo jis surasti sau tokią žmoną štai koku būdu. Jis sukviatė pas save į dvarą visas gražiausias ir kilniausias savo šalies merginas, o kai merginos suvažiavo, jis pamatė ant rūmų slenksčio sužeistą karvelį ir pasi- slėpęs, stebėjo, kaip elgsis merginos, pro jį praeidamos. Daugelis merginų, žengdamos per slenkstį, nekreipė į sužeistą paukštelį jokio dėmesio, o kai kurios net paspyrė jį koja. Bet, štai, viena jauna ir graži mergina, pamačiusi sužeistą padarėlį, stabtelėjo, atsargiai pakėlė jį nuo žemės ir įsidėjo į krepšėlį, kurį su savim turėjo. Jau nuolis, kuris visa tai stebėjo ir matė, tuoju priėjo prie jos, užmo-

vė jai ant rankos žiedą ir paskelbė savo sužadėtinę. Jis tarėsi radęs sau žmoną, kokios geidęs.

Kai jau praslinko kuris laikas po vestuvių ir jaunas valdovas su savo mylima žmonele sėdėjo, meiliai susiglaudę, rūmų kieme, parūpo jam sužinoti, koks tolimesnis sužeistojų karvelio likimas, ir jis paklausė savo žmoną, kur ji padėjusi jį.

— O, būk ramus, mano mielas, — linksmai atsakė jam žmona. — Aš nenumėčiau jo. Aš daviau padaryti iš jo iškamšą, kuri dabar puošia mano skrybelę.

Išgirdęs tai jaunas valdovas liūdnai nutilo. "Koks gi aš kvailas, — tik pagalvojo jis ir niekam nieko nepasakė.

Kai kada žmogų kaltinama, kad jis nežino savo silpnybių. Bet labai galimas dalykas, kad tiek pat yra žmonių, kurie nepažįsta savo tvirtybių. Yra žmonių panašių į laikuriuos žemės plotus, kur eina aukso gyslos, apie kurias jų savininkai nieko nežino.

Dean Swift.

LIETUVĖS MOTERS TAURUMAS

Simanas Daukantas savo veikale "Būdas ir apsiėjimai Lietuviu ir Žemaičių senovėje" duoda labai tauru senovės lietuvių būdo ir gyvenimo vaizdą. Jis taip pat skaisčiomis spalvomis piešia ir lietuvių moterį bei motiną. Daukanto žodžiais, senovėje lietuvių moteris buvusi dora, darbšti, "ne pliku kūnu, bet protu bei darbu maginosi vyriškiams," vyrams išėjus į karą, ji juos pavaduodavusi visuose darbuose, dėvėjusi kukliai, bet skonin-gai, branginusi savo skaisčių ir tt. Skaitant Daukantą,

nenoromis praeities miglose iškyla taurūs Birutės ir Gražinos paveikslai.

Daukantas gyveno ir rašė pirmoje XIX amž. pusėje. Tai, ką jis parašė apie senovės lietuvius, galėjo parašyti tik pasiremdamas svetimais šaltiniais, nes lietuviškų šaltinių mes turime labai mažai. Tai rodo, kad ir kitataučiai anais laikais apie lietuvius buvo susidarę kuo palankiausia nuomonę. Tuo būdu Simanas Daukantas, idealizuodamas senovės lietuvius ir lietuvių moterį, galima sakyti nieko nauja nepasako, o tik tęsia senovės kronikininkų tradiciją ir kartoja mūsų liaudies kūryboje taip gausingai pasilikusius moters pagarbos motyvus. Tai sakydamas, aš nė kiek nenoriu mažinti Daukanto veikalo reikšmės, o tik noriu iškelėti ir pabrėžti tą mintį, kad

senovės istorikų liūdėjimai, mūsų istorijos šviesūs pavyzdžiai ir liaudies kūryba sutartinai kalba apie praėjusių amžių lietuvių moters aukštą moralinį lygį ir jos aukštą dvasinę kultūrą.

Įdomu pažymėti, kad išsigimusių moterų, kaip kad yra žinoma kitų tau-

tų istorijoje, mūsų istorija nežino. Jei anais laikais lietuviai galėjo sukurti milžinišką imperiją ir pagarsėti dideliais karo žygiais, tai, be abejo, tik dėl to, kad prie to daug prisidėjo lietuvių motina, išauklėjusi tvirtų dvasios ir kūno karių. Dėl to, be abejo, mūsų tautoje taip giliai yra įleidęs šaknis ir motinos kultas.

Taigi, žiūrint istoriškai ir, pagaliau, atsiminus šių dienų kilnius lietuvių motinos pavyzdžius,

mes turime tvirto ir realaus pagrindo sudaryti taurų lietuvių moters vaizdą.

Ir reikia pabrėžti, kad tas vaizdas nebus koks mechaniškas gerųjų lietuvių moters savybių rinkinys, bet jis turės tvirto pagrindo tiek mūsų praeities tikrovėje tiek šių dienų gyvenime..

Kalbant apie šių dienų gyvenimą, ateina į galvą ir kitokių minčių.

Šiandien mums nemažiau, kaip Vytauto Didžiojo laikais, reikalinga stiprių dvasios ir kūno kovotojų ne tik karo lauke, bet ir kultūros dirvoje.

Ir tenka apgailestaujant konstatuoti, kad šalia šviesaus ir pareigingo lietuvių moters tipo stengiasi įsigalėti "modernus" lietuvių tipas, kurį būtų galima pavadinti "lietuvių su šuniuku."

Be abejo, nereikia perdėti: "lietuvių su šuniuku" mes dar daug neturime, bet šio reiškinio taip pat nereikia ir mažinti—tai yra socialinė blygybė, su kuria reikia kovoti. Lietuvių moters, vengiančios vaikų tik dėl to, kad galėtų "pasidžiaugti" gyvenimu, kad galėtų turėti daugiau išteklų pasigražinti ir daugiau laiko papletkauti, palošti kortomis ar kaip kitaip pasi-

smaguriauti yra mūsų tautai svetimi padarai. Tai yra importuotas iš svetur įtakos, kuriomis mūsų tauta instinktyviai kratosi ir kurios kenkia lietuvių doram vardui.

Atsiminus taurias lietuvių moters tradicijas, "lietuvi su šuniuku" darosi kažin koks keistas anachronizmas, "vėžys," išaugęs sveikame lietuvių tautos kūne.

Yra visokių egoizmų, bet didžiausias egoizmas yra nusigręžti nuo tautos kamieno tik dėl to, kad būtų galima patenkinti savo smulkias aistras...

Kuriuo keliu? Imant objektyviai, atrodytų, kad tokio klausimo ir statyti negalima. Kaipgi, ar lietuvi nusigręš nuo tradicinio ir istorinio lietuvių moters idealo ir pasuks į šių dienų modernius šunkelius? Šis susirūpinimas būtų be pagrindo, jei "lietuvių su šuniuku" skaičius neturėtų tendencijos augti. Ši blogybė dar neseniai prasidėjo, bet, kaip ir kiekviena socialinė blogybė, ji nestovi vietoje, bet plinta iš vieno sluoksnio, persimesdama į kitą.

Mūsų tautoje motinos meilė ir pagarba yra giliai įleidusi šaknis. Tai rodo mūsų praeitis, liaudies kūryba ir šių dienų mūsų grožinė literatūra. Nerasime beveik nė vieno eilėraščių rinkinio, kur nebūtų švelniaisiais žodžiais apdainuojama motina. Motinos sąvoka mums yra šventa.

Gera motina mums kartu yra ir gera lietuvi ir atvirkščiai: gera lietuvi bus gera motina. Gera bus motina ta, kuri rūpestingai auklės savo vaikus, įkvėps jiems tėvynės meilę ir, bendrai, bus savo židinio siela.

Ir todėl labai skaudu konstatuoti, kad atsiranda lietuvių moterų, kurios tą židinį pamiršta. Be abejo, galima nepripažinti šūkio, kad moters paskirtis yra tik virtuvė ir vaikai, galima

surasti visokių argumentų moters vadinamai emancipacijai pateisinti, bet vis dėlto reikia pasakyti, kad

visų svarbiausia jos pasireiškimo sritis yra šeima.

Prisirišimas prie šeimos moters nieku būdu negali žeminti, atvirkščiai, gali tik išaukštinti. Pažeminti ją gali tik nusigręžimas nuo savo pašaukimo, t.y. šeimos.

Būti gera motina yra garbingiau ir sunkiau, kaip būti gera visuomenės veikėja.

Baigiant reikia pasakyti, kad jei mes norime neleisti sužaloti idealaus lietuvių moters ir motinos tipo, kurį mes ugdėme šimtmečius, turime pastatyti moralines užtvankas neigiamoms šių dienų įtakoms. "Lietuvi su šuniuku," kaippo ne lietuviškos dirvos padaras, turi išnykti. Lietuvi dėl savo egoistinių sumetimų negali išsijungti iš to milžiniško darbo, kurį mes vadiname tautos perauklėjimu. Kaip tik čia, o ne kur kitur ji gali daugiausia padaryti. Pasakymas,

kad kokia bus lietuvi motina, tokia bus tautos ateitis, nėra tuščias pasakymas. Per motiną atsinaujina tauta, per motiną kuriasi dvasinis ir fizinis tautos veidas.

VYT. ALANTAS.

Pabiros

MŪS GARBĖS NARIŲ ŠEIMA

Moterų Sąjungos Garbės Narių šeima yra tokia: Marijona Brenzaitė, Marijona Čižauskienė, Jadvyga Čepulienė, Uršulė Daukantienė, Marijona Jokubaitė, Teklė Mažeikienė, Elzbieta Paurazienė, Marijona Paukštienė, Sofija Sakalienė, Elena Statkienė, Kotrina Sriubienė, Ona Sidabrienė, Marijona Vaičiūnienė.

Šventų Kalėdų proga nuoširdžiai sveikiname: Linkime sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos.

Kalėdose ir vėl suskambės bažnyčių varpai primindami pasauliui prieš du tūkstančius metų Kristaus atneštą ir paskelbtą taiką ir ramybę, o tuo tarpu visose trijose pasaulio dalyse griaudžia kanuočės, krinta bombos naikindamos visą, kas dar beliko nesugriauta ir milijonai žmonių, lyg pikčiausi žvėrys, žudo vieni kitus.

Kristus pakartotinai sakė: mylėkite viens kitą, būkite broliais, o tuo tarpu mūsų tėvynė ir kitos mažesnės tautos velka okupantų žiaurų jungą. Taip yra dėl to, kad šių dienų valdovai, diktatoriai nėra Kristaus sekėjai, kad ne meile ir taika, bet jėga pasiryžę viską spręsti. Taip yra dėl to, kad daugelio žmonių širdyse nėra Kristaus dvasios, nėra tikėjimo, kuris žmogaus gyvenimui duoda tikslą, vienybę, tvarką, darnumą, kuris valdo visą žmogų, ne tik jo mintis, bet ir darbus.

Kristaus gimimo diena, nors ir baisių karų, sukrėtimų ir nekaltų žmonių žudynių metais vis tik nejučiomis verčia mus džiaugtis tuo didžiu džiaugsmu, kuris valo nuo purvo egoistinę žmogaus sielą, kuris žadina jame kilnius meilės, pasiaukojimo ir

traukia šalin nuo viešpataujančio XX amžiaus materijalizmo.

Kristaus gimimo šventė tegaišina mumyse, mūsų šeimose ir mūsų tautoj kilnią Kristaus mokslo dvasią. Sąjungietės šeima tebūna taikos ir ramybės židinys, o visa mūsų Sąjunga didelė tvirtovė atramai prieš visokius pasikesinimus mūsų dorai išplėsti, mūsų šeimoms ardyti, nesantaikai mūsų tarpin sėti ir silpninti mūsų tautos atsparumą siekti naujos laisvės ir nepriklausomybės.

Kūdikėlio Kristaus atnešta iš dangaus žemei šviesa tešviečia mūsų namus, šeimas, organizaciją ir visą mūsų tautą!

S. S.

Šiame "M.D." numery rasite atsišaukimą, bei skelbimą Centro pirmininkės E. Paurazienės Moterų Sąjungos naujų narių vajaus.

"Vajus" yra gražus obalsis. Taigi paremdami tą naują pajėgą, visais galimais būdais, rašykime naujas nares į Moterų Sąjungą. Gaukime naujos medžiagos, kuri palaikytų mūsų organizaciją ilgus metus ateity.

Niekas negyvena, jei naujų jėgų negauna. Dapildymui mūsų Sąjungos kaip tik ir reikia tos naujos medžiagos, naujos energijos. O tą energiją mes galime gauti ten, kur jos dar yra.

Laike šio vajaus išnaudokime dar kartą visas galimybes. Paremkime mūsų pirmininkės gražius atsišaukimo žodžius ir paklauskime jos mažo prašymo: **GAUKIME BENT PO VIENĄ NAUJĄ NARĘ!**

Tenka priminti, kad šis mėnuo yra paskutinis stoti į rašymo kontestą. Taigi subruskite, rašykite kaip kuri mokate—lietuviškai ar angliškai, temoje: "Kaip geriausia patraukti į Moterų Sąjungą naujas nares, kokie

randasi joje trukumai ir kas daugiau-
sia yra Sąjungoje pageidaujama. Už
geriausius raštus skiriamos 3 dovanos:
5 dol., 3 ir 2 doleriai. Kontestas bai-
giasi su Sausio 1 diena. Raštus siųs-
kit Centro raštinės adresu: 4559 So.
Paulina St., Chicago 9, Ill.

●
Grudžio 13 d. suėjo mūsų Sąjun-
gai 30 metų gyvavimo. Gražų metelių
skaičių susilaukė ir, jei ne karo siau-
tėjimas, gal ir ši sukaktis būtų atšvęs-
ta iškilingai. Dabar gi tenkinamės
vien tik paminėjimu ir prie progos
sveikiname mūsų pirmutinius Moterų
Sąjungos steigėjus, pirmutines nares
ir visas darbuotojas, kurios kūrė Mo-
terų Sąjungos židinį ir nedavė šiai
sukurtai ugnelei užgesti.

Duok Dieve, kad po 30 metų gra-
žaus darbo mūsų Sąjunga susilauktų
dar gražesnių, šviesesnių dienelių!

●
Šiame numery anglų kalboje telpa
gražus straipsnis rašytas mūsų gabios
sąjungietės Antaninos Wachell iš Wor-
cester, Mass. Ypatingai toms, kurioms
sunkiau yra skaityti lietuvių kalba,
jis yra naudingas perskaityti.

●
Illinois valstybės direktorė Marijona
Paukštienė šiomis dienomis jau antru
kartu tapo "grenma." Jos sūnus Jo-
nas ir marti Lillian susilaukė dukre-
lės. Džiaugiasi naujagime ne tik tė-
veliai, bet ir abu "grenpa" ir "gren-
ma."

Sulaukusius šio džiaugsmo, nuošir-
džiai sveikiname!

●
Kur neapsisuksi, mūsų sąjungietės
visur "busy." Dirbdamos karo ir ša-
lies pramonėse randa laiko ir kitiems
darbams: t. y. visuomeniniams. Ypa-
tingai šaipos darbe. Iš mums žinomų
Chicagoj svarbiausią rolę lošia Lietu-

vos konsulo žmona Juzė Daužvardie-
nė. Raudonam Kryžiui ir Community
Fund ji pašvenčia beveik visą laiką
važinėdama vien tik su prakalbomis.
Gi toliau rasime eilę sąjungiečių:
Centro išd. E. Statkienė, Centro vice
pirm. J. Čepulienė, direktorę M.
Paukštienė, E. Samienė, O. Paurazie-
nė, B. Čižauskienė, E. Kazakauskienė,
K. Sriubienė ir daug, daug kitų.

Didžiuojamės tokiomis narėmis, nes
jos neša garbę mūsų Sąjungai.

●
Lapkričio mėn. dienraštis "Drau-
gas" minėjo 35 metų gyvavimo jubi-
liejų. Šiai sukakčiai paminėti, vidur-
miesty, Orchestra Hall buvo suruošęs
koncertą, kurį atliko artistė Polyna
Stoškiūtė iš Worcester, Mass., ir Šv.
Kazimiero Akademijos mergaičių cho-
ras. Kaip viešnia artistė, taip mergai-
čių choras paliko neišdildomo įspūdžio
klausytojų ausyse. Tai buvo tikra me-
no šventė.

Jubiliaraus proga sveikiname dien-
raščio "Draugo" visą personalą: lei-
dėjus, redaktorius, administratorių.
Linkime ir toliau nenuilstamai tarnau-
ti mūsų išeivijos naudai.

Kuopose ir Apskrityse

TRYŠ ROŽĖS

Ak, koks malonus prisiminimas!

Viena mano rožė puošia knygos lapą ir sukelia manyje malonius prisiminimus. Ši rožė buvo man padovano-ta Ievutės Vanagaitytės, Klaipėdos miesto viršininko Jono Vanagaičio, dukrelės, kuomet Biržėio 8 d., 1933 metais, turėjau laimės aplankyti Lie-tuvą.

Kita rožė man buvo prisiūsta į lai-vą Borgholm Rugpiūčio 19 d., 1933 m., kaipo atsisveikinimo dovana pa-liekant Lietuvą. Ją prisiuntė Jonas Adamėnas, Klaipėdos pašto viršinin-kas, ir energingas Lietuvos šaulių būrio vadas.

Tos dvi mano rožės buvo išaugusios, iškerėjusios ir pražydusios Lietuvos laisvoje žemėje, mūs sesučių darželyje. Tuomet laisva, nepriklausoma Lietu-va! Gi šandien... pagalvok, sesute-są-jungiete, kas dedasi Lietuvoj. Nežydi ten rožės, jos ten sesučių darželiuose sumintos. Visa mūs brangi Lietuva kenčia žiaurią svetimųjų okupaciją ir vienas Dievas žino, kada ji vėl atgaus nepriklausomybę.

Trečioji mano rožė taip pat puošia mano knygos lapą ir teiks malonaus prisiminimo. Ši rožė—dovana sąjun-giečių 33 kuopos, įteikta man per pa-gerbimą naujų narių. Tą rožę įteikė man nenuilstanti veikėja mūs Sąjun-goje—Marijona Jokubaitė.

Dėkoju Marytei ir visoms sąjungie-tėms. Labai vertinu tą jūs dovaną, taip pat jūsų sumanumą vaizdžiai, gražiai ir įspūdingai pagerbti mus, naujas nares.

Agnes Pilvelienė,
New Haven, Conn.

IŠ MOTERŲ SĄ-GOS N. Y. IR N. J. VALSTYBIŲ APSKRITIES VEIKIMO

Suvažiavimas įvyko Spalių 15 d., Linden, N. J. Posėdį atidarė pirm. S. Subatienė malda. Suvažiavime dalyva-vo 11 delegačių ir 3 viešnios, būtent:

Iš 24 kp., Brooklyn: B. Adomaitie-nė, A. Tvaskienė ir K. Beganskienė.

Iš 29 kp., Brooklyn: S. Subatienė.

Iš 53 kp., Linden, N. J.: A. Kelbo-nienė ir M. Lenorth.

63 kp., Kearney, N. J.: E. Milunai-tienė ir A. Pietarienė.

68 kp., Newark, N. J.: E. Demskie-nė, S. Staugaitienė ir M. Stukienė.

Valdybos narės: pirm. S. Subatie-nė, rašt. A. Krutulienė, išd. S. Šuku-tė.

Viešnios: B. Sabeckienė, R. Ješienė ir J. Stanonienė.

PRANEŠIMAI.

24 kp. įteikė dovanas—klebonui jo varduvių proga ir kitam kunigui. Tu-rėjo "Bunco Party." Liko gerokai pelno. "Cigonų balius" davė pelno \$78. Aukojo \$10 Karo Fondui. Užpra-šyta metinės šv. Mišios. Suruošta vice pirm. "Surprise Party" ir įteikta dovana. Gauta 4 naujos narės.

29 kp. buvo užprašius mišias šv. už gyvas ir mirusias nares. Suruošė 2 "Bunco Party."

Prirašė 6 naujas nares. Suruošė "Surprise Party" dviem narėms ir įteikta dovanos. Ruošias dvasinei puo-tai.

53 kp. buvo užprašius mišias šv. Motinos Dienos proga. Prirašyta 2 naujos narės. Suruošta "Surprise Party" narei ir įteikta dovana. Mirė viena narė ir užprašytos šv. Mišios.

63 kp. Užprašė šv. Mišias už narės vyrą. Mirė ir viena narė ir už ją užprašytos šv. Mišios. Suruošta "Party" vienai narei. Suruošta "Surprise Party" narei 20 metų vedybinio gyvenimo proga. Paminėta Motinos Diena.

68 kp. šių metų Motinos Dienoj buvo užprašius mišias šv. ir turėjo pusryčius. Suruošė "Card Party" Raud. Kryžiui. Pelno liko \$30. Dirba parapijos bazare. Rengia kitą "Card Party." Vienos narės vyrui mirus, užprašytos šv. Mišios. Mirė viena narė ir taipgi užprašytos šv. Mišios. Priimta 3 naujos narės.

S. Subatienė išdavė raportą iš apskrities parengimo. Pelno liko \$23.

Izd. S. Šukiūtė išdavė tokį raportą: Užsimokėjo į apskritį sekančios kuopos: 63 kp.—\$3.00, 24 kp.—\$3.00, 29 kp.—\$3.00 ir 53 kp.—\$6.00. Dabar išde randasi \$42.05.

Nutarta apskrities vardu paaukoti \$10 Karo Fondui.

Išrinktas naujas dvasios vadas kun. Kelmelis iš Newark, N. J.

Apskritis nutarė, kad kitą metų būtų seimas, nes yra reikalas aptarti visus skundus.

Paduotas skundas iš Kearney, N.J., kad negauna pinigų, kuriuos nusiuntė į centrą dėl narės ir jos nepriėmė.

Kitas skundas, kad centras neatsiunčia reikalingų blankų kuopai.

Posėdį uždarė pirm. S. Subatienė malda. Po to, vietos kuopos pirm. pakvietė visas vakarienes.

S. Subatienė, pirm.

A. Krutulienė, rašt.

NAUJIENOS IŠ MŪS KUOPOS

DETROIT, Mich. — Spalių mėnesį įvykęs Bingo Raudonam Kryžiui begalo gražiai pavyko; atnešė pelno apie \$200.00. Garbė priklauso toms, kurios

taip sėkmingai tą darbą atliko, būtent R. Stankienei, J. Šamulienei, S. Sabinienei. Mūs kuopoj, kurios apsiima koki darbą dirbti, visados sąžiningai atlieka.

—o—

Lapkričio mėnesį garnys aplankė dvi sąjungietės mūs kuopoje ir abiems paliko po dukrelę: E. Plungienei ir A. Kaminskienei.

—o—

Lapkričio 10 d. sąjungietė Elena Peters surengė vakarienę savo puseserei Onai Jokubinienei jos gimtadienio proga. Susirinkusios rado stačią išpuostą, o viduryje "Birthday cake" su žvakutėmis. Viešnios buvo pavaišintos visokiais gardumynais. Pavalgius sveikino, dainavo "Ilgiausių metų" ir įteikė dovaną, kas Onutę labai sujaudino, nes buvo netikėtas surprizas. Be to, draugės nepamiršo, pasveikino ir namų šeimininkę Eleną, nes jos gimtadienis pripuolė kitą dieną, ir įteikė dovaną. Tas ją labai nustebino, nes nemanė, kad kas žinojo jos dieną. Visos turėjo linksmiausį laiką.

—o—

Lapkričio 28 d. buvo gimtadienis Mikalauskienei. Taigi sveikiname ir Emiliją velidamos ilgiausių metų.

—o—

Ir vėl baigiasi metai. Rodosi, tik ką pradėjom naujus, naujomis mintimis, nauja energija. Bet dienos, mėnesiai, metai, kaip vanduo upelyje, bėga į didesnę upę nieko nelaukdami.

Šį mėnesį maždaug visose kuopose bus renkama nauja valdyba, kitose paliks ta pati. Visoms tas pats linkėjimas ir sveikinimas, kad 1945 metų veikimas būtų ramesnėse, linksmesnėse sąlygose, kad mūsų organizacija padidėtų narėmis, kad kuodaugiausiai galėtumėm nuveikti Dievui ir Tėvy-

nei. Taigi, visom Linksmų šv. Kalėdų ir Laimingiausių Naujų Metų!

—o—

Mūsų finansų raštininkė R. Valatkevičienė puldama sužeidė koją. Prašome Dievo kuogreičiausiai pasveikti.
M. M. K.

ŽINUTĖS IŠ MŪSŲ KUOPOS VEIKIMO

NEW HAVEN, Conn.—Moterų Sąjungos 33 kuopos susirinkimas įvyko Lapkričio 19 d. Išduota atskaita iš kortavimo pramogos, kuri įvyko Case namuose. Pelno liko \$32.35, už ką tariama širdingai ačiū sąjungietei Aleanai Case ir jos gerajai mamytei E. Jogienei, kad užleido savo jaukius namus; sąjungietei Z. Markūnienei ir jos dukrelei Onutei už suteiktą pagalbą; taipgi visoms narėms, kurios prisidėjo aukomis; o visiems, kurie simpatizuoja sąjungiečių parengimams, remdami juos savo atsilankymu. Ačiūojam gerb. klebonui kun. E. Gradeckui už skelbimą mūsų parengimo.

Minėtam vakarėlyje tapo pagerbtos naujos narės, kurios prisirašė prie kuopos 1943 ir 1944 metais, būtent: O. Dekas, J. Dičkienė, B. Belcher, H. Belcher, O. Alf. O. Kvaratiejienė, A. Case, A. Pilvelienė. Kuopos pirmininkė M. Jokubaitė įteikė kiekvienai po rožę, pasveikindama kiekvieną ir linkėdama mūsų kuopoj ilgus metus pasilikti ir bendrai dirbti. Taipgi įteikta rožė kuopos finansų rašt. M. Ramanauskienei, kuri prirašė daugiausiai naujų narių vajaus metu; O. Čirvinskienei, kuri iš eilės yra antra narė mūsų kuopoj ir A. Šidlauskienei, ilgametei sąjungietei. Taipgi sveikinimo kalbas pasakė vice pirmininkė S. Tamulienė, rašt. M. Ramanauskienė. nauja narė A. Pilvelienė, taipgi geros sąjungiečių rėmėjos K. Valičkienė, P. Šilinskienė, kuri yra buvusi praei-

tyje darbšti sąjungietė, J. Šilkieinė, ir viešnia iš Worcester, Mass., Ona Karpavičiūtė. Vakaras baigtas gražioj nuotaikoje.

Nuoširdžiai pasveikintos sąjungietės S. Tamulienė ir O. Čirvinskiene, kurios minėjo savo gimtadienius; taipgi pasveikintos sąjungietės B. Belcher, kuri minėjo 10 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, ir H. Belcher, kuri minėjo 5 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Abiem šeimom linkim sveikatos ir Dievo palaimos sulaukti ilgiausių metų.

Sąjungietės reiškia gilią užuojautą narei Mihalinei ir Jonui Radavičiams dėl mirties jų mylimo sūnaus Zenono, kuris pačioj jaunystėj žuvo karo lauke tolimam Pacifike. Sukalbėta malda ir užprašyta šv. Mišios už Zenono sielą. Lai Dievas sustiprina liūdinčius tėvelius, sesutę, žmoną ir mažytę dukrelę, kuri paliko taipgi liūdėsyje. Zenono vėlei tegul suteikia amžiną ramybę danguje.
M.

VISUOMET KAS NORS NAUJA

HARTFORD, Conn.—Lapkričio 17 d. įvyko kuopos susirinkimas, kuriame išklausyta įvairių pranešimų. Visi buvo gražūs, nes visur gerai veikiama.

Drabužių rinkime nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje nuoširdžiai darbuojasi ir sąjungietės. Gaila tik, kad stoka žmonių, kurie padėtų tuos drabužius skirstyti, tvarkyti ir kitus darbus atlikti. O darbo prie drabužių yra labai daug.

—o—

Mūs kuopa jau ruošiasi prie sutikimo Naujojo Meto. Kad geriau prisiruošus, jau ir komisija išrinkta.

—o—

Parapijos bazare, kaip kitais metais, taip ir šįmet darbavos ir sąjun-

gietės ir turėjo savo būdą (booth). Dalyvavusios susirinkime narės pažadėjo paaukoti dovanų, o kuopos pirm. R. Mončiūnienė paaukėjo gražų rankdarbį.

—o—

Mončiūnai (Mončiūnienė yra kuopos pirm.) yra įsigiję namą su dideliu žemės plotu toliau nuo miesto. Yra ir didelis sodas. Kadangi šįmet buvo labai daug obuolių, tad Mončiūnienė sykį pakvietė visas Raud. Kryžiaus vienetų darbuotojas pas save ir pavaišino namie keptais obuolių pašetais (pajais) ir kitais skanumynais. Diena praleista labai linksmai.

—o—

Baigus šį susirinkimą, įvyko susipažinimo pramoga su naujomis narėmis, kurios įsirašė Sąjungon per pastarąjį vąją. Kuopos pirmininkė iškepė gardžios duonos, kuria vaišino taip naujas, taip senas nares. Gaila tik, kad į tą susirinkimą ne visos narės buvo atsilankiusios.

Koresp.

MA SPETH'O KUOPOS ŽINUTĖS

Lapkričio 7 d. kuopa laikė susirinkimą, kuriame nutarta užprašyti šv. Mišios už mirusias nares. Mišios šv. bus laikomos Kūčių dienoje, gruodžio 24 d. (suma).

Nutarta remti laikraščio "Amerika" bazarą ir tam reikalui paskirta aukų \$5. Be to, į to bazaro komisiją išrinkta atstovės: pirm. A. Kivitienė ir A. Jocienė.

New York Karo Fondui paaukota \$5.00.

—o—

Mūs kuopos pirmininkė šiomis dienomis paliko Amerikos piliete. Sveikinam!

—o—

Maspeth'e yra įsteigta Karių Moti-

nų ir Žmonių Draugija, kuri gražiai gyvuoja. Draugijai priklauso daug ir sąjungiečių ir dauguma jų yra valdyboj. Valdybą sudaro sekantieji asmenys: dvasios vadas kun. J. Balkūnas, pirm. O. Osteikienė, rašt. O. Petrulienė, finansų rašt. O. Černiauskienė, išdin. O. Bagočiūnienė.

Draugijai įstatus paruošė kun. J. Balkūnas. Draugija jau įsigijo vėliavą, kurią iškelia bažnyčioje per savo užprašytas Mišias šv. karių intencijai. Iškilmingos šv. Mišios esti kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 9 val. Mirgėjimas daugybės žvakių, gražus choro giedojimas ne vienam išspaudžia ašaras.

O. P.

BANKIETAS NAUJOMS NARĖMS PAGERBTI

WORCESTER, Mass.—Spalių 22 d. įvyko pagerbimas naujų narių, kurios per pereitus du metus įsirašė į 69 kp. Bankietą surengė kuopos pirm. E. Zakarienė, padedant B. Millerienei, M. Kuraišienei, M. Katinienei, B. Leketienei, A. Kasperienei, K. Meškinienėi, B. Spirkevičiūtei, Josephine Smith ir A. Matačinskienei.

Bankietas buvo gražus ir pačios sąjungietės išpildė programą. Kalbėjo apskr. pirm. O. Sidabrienė. Dainas dainavo sikstetas, vadovybėj varg. V. Burdulio. Dainininkės N. Sinkevičienė, B. Spirkevičiūtė, M. Manasaitė, M. Vieraitytė, L. Smolskiūtė, B. Miller; jos pirmą kartą pasirodė grupėj. M. Manasaitė, mūsų solistė, naujoms narėms padainavo "Plaukia sau laivelis."

Pagerbtos sekančios narės: L. Smolskiūtė, A. Akstinaitė, Kilmonienė, I. Meškinienė, Baranauskienė ir Glavickienė.

Gaila, kad ne visos narės dalyvavo,

bet kurios atsilankė, kupinos įspūdžių grįžo namo.

—o—

Lapkričio 6 d. 69 kp. po susirinkimo surengė "surprise shower" ilgametei narei ir kuopos raštininkei Monikai Manasaitei. Ji per daug metų kuopos nares linksmina savo gražiu balsu dainuodama kur tik buvo kviesta. Už tai narių tarpe užsitarnavo pagarbos. Buvo skanaus užkandžio, kalbų ir dainų; linkėta jai laimingo vedybinio gyvenimo. Ji irgi mums gražiai padainavo. Įteikta pinigine dovana, nes tuo tarpu ji nepradės "house-keeping", lauks po karo.

Šliūbas įvyko Aušros Vartų bažnyčioje Lapkr. 8 d.

69 kuopa linki Sgt. ir Mrs. Tunsall laimingo gyvenimo.

Narės, prašomos nepamiršti—sekan-tis susirinkimas metinis. Taip pat prašomos skaitlingiau lankytis ir į kitus susirinkimus. M.

SESERIŠKAS SAJUNGIEČIŲ GYVENIMAS

WATERBURY, Conn.—Moterų Sąjungos 43 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko Lapkričio 12 dieną. Trumpai apsvarsčius kuopos reikalus, nutarta turėti po ateinančio susirinkimo, kuris įvyks Gruodžio mėn., kuopos draugišką pasilinksminimą, arba Kalėdų dieduko atsilankymą.

Baigus susirinkimą, įvyko "card party" pagerbimui P. Šmotų ir išreiškimui užuojautos Šmotienei, nes ši metą jos vyrą aplankė sunki liga. Serga jau virš 8 mėn. Buvo kelis syk pasidavęs sunkiai operacijai, bet mažai kas gelbėjo. Da ir dabar negali darbo dirbti. Gi Šmotienė yra nenuilstanti darbuotoja, ne vien tik Moterų Sąjungos veikime, bet visuose parapijos parengimuose; nežiūrint kaip ji

būtų užimta, ar susirūpinus, vis suranda nors trumpą valandėlę pagelbėti. Turi ji užtektinai rūpesčio, nes jos sūnelis Jonas tarnauja laivyne, ir žentas T. Rikauskas yra kur nors Pacifike, laivyne, gi, be to, turi sau pelnyti pragyvenimą, nes vyras negali dirbti.

Susirinkus visiems buvo pakviesta sąjungietė Šmotienė ir suteikta jai pinigine dovana. Ji nuoširdžiai dėkojo visiems, kurie prisidėjo prie šio darbo; tas buvo jai tikras surprizas. Visai nežinojo ir net nemanė, kad atsirastų tiek gerų širdžių, kurios atjaustų jąją. Korespondentė.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju Moterų Sąjungos Centro Valdybai, Mass., Me. ir N. H. valst. apskričiai, ypač 69 kuopai, ir jos narėms, taipgi M.S. narėms kitose kolonijose, už prisijusią ir per spaudą išreikštą užuojautą dėl mirties mūsų mylimo sūnaus 2nd Lt. Alberto Mažeikos, kuris žuvo eksplozijoje Rugp. 8, 1944, Quantico, Va.

Teklė Mažeikienė ir šeimyna.

C. BROOKLYN, N.Y.—Nuoširdžiai dėkoju visoms narėms 35 kuopos, kad taip atjautėte mane dėl mano mylimos dukrelės mirties; ne tik mane atjautėte, bet ir už jos sielą šv. Mišias užprašėte. Lai geriausias Dievas visoms gausiai atlygina.

Ona Bartulienė.

—o—

Citrinos (lemonai) ilgai laikomi namie pradeda vysti ir džiuoti. Įdėjus juos į indą ir užpilus šaltu vandeniu, jie gerai išsilaikys mėnesį ir daugiau. Žinoma, vanduo reikia pakeisti šviežiu.

Kiekviena narė po vieną naują narę!

Pažangioji šeimininkė

KAIP REIKIA VALGYTI

Yra įprasta sausą maistą — duoną, pyragą — valgyti užsisrėbiant sriuba ar užgeriant kava, arbata ir kt. Tai netikęs įpratimas. Sausą maistą reikia sukramtyti, sumaišyti su seilėmis ir tik po to užsisrėbti sriuba, ar užgerti. Pusiau perkąstas ir srėbalu į skilvį nuvarytas maistas blogai bus virškinamas ir pusiau sunaudotas. Iš to pasidaro skilvio ir žarnų veiklos sutrūkimai, įvairios ligos. Todėl motinos iš mažens turi pratinti vaikus gerai kramtyti sausą maistą ir tik sukramčius užsigerti.

KIMŠTA LYDEKA

Gana paprastas ir gardus Kūčių valgis yra farširuota (kimšta) lydeka. Reikia paimti nemažą lydeką, nuskusti ir nulupti jai odą. Oda reikia lupti pradedant nuo galvos, aprėžus ją ašriu peiliu. Taip oda duodasi lengvai lupama. Nulupus odą, lydeka išskrodžiama (galima išskrosti ir prieš lupant), o mėsa nuimama nuo ašakų. Kai mėsa bus nuimta nuo ašakų, tada mėson įdedama išminkyta vandenį (tik neišspausta) balta bandžiukė; be to, įdedama pagal skonį druskos ir pipirų. Po to visa tai reikia smulkiai sukapti. Reikia pastebėti, kad malta mėsa ne tiek gardi. Kapojant įpilama truputį šalto vandens; nuo to mėsa įgauna purumo. Sukapota mėsa sudeinama nulupton lydekos odon ir užsiūvama. Gauta tokiu būdu dešra įvyniojama plonon skepetaitėn, kietai virvele aplink surišama ir virinama. Puodelin, kuriame dešra norima virinti, vandens reikia pilti tiek, kiek reikia pačiai dešrai apsemti, vandenin įdedama dar morkų, svogūnų ir pagal

skonį druskos; taip pat patariama drauge su dešra virinti lydekos galva ir kt. griaučiai. Išvirusi lydeka (tai yra dešra) išimama, išvyniojama iš skepetaitės ir dedama pusbliūdini; kai kurios šeimininkės prie šios lydekos prideda ir jos išvirtą galvą su uodega; tuo būdu atrodo, lyg lydeka būtų sveika. Iš likusios sunkos, kurioj virė lydeka, drebučiai būna prasti, todėl, norint lydeką užpilti drebučiais, šie pastarieji reikia imti iš kitų verdamų žuvų.

Valgant lydeka piaustoma skersai, rutuliukais, panašiai kaip morka.

MARINUOTOS KEPTOS SILKĖS

Pamirkytas keptas silkes išskrosti, nušluostyti ir pavolijus į miltus kepti alyvoj. Kai atšala, dėti į indą ir užpilti marinatą. Po 24 val. galima duoti valgyti. Prieš dėjimą į pusbliūdį perpiauti išilgai ir išimti kaulus. Prie jų duoti salotus iš bulvių, burokėlių ir raugintų kopūstų.

Marinata gaminama šiuo būdu: į 1 kvortą vandens įdėti 2 svogūnų, 12-15 kvepiančiųjų pipirų, 2 lauro lapelius, pusę morkos, viską sudėjus pavirinti 12-15 minučių. Atkėlus nuo ugnies įlašinti acto esencijos tiek, kiek kam patinka stiprumas. Kai atšala, užpilti silkes.

VAISIŲ KOMPOTAS

Kompotą galima virti iš bile kokių vaisių—žalių ar džiovintų. Virimo būdas visados beveik tas pats. Pirmiausia reikia užkaisti vandenį, pridėjus į jį cukraus. Paprastai, į dvi stiklines vandens dedama 1—2 šaukštai cukraus, arba žiūrint vaisių rūgštumo. Taip pat pridėti prieskonių: cinamo-

no, gvazdikėlių, orendžio ar citrinos žievelę. Jeigu vaisiai džiovinti, tai geriau juos dėti į drungną vandenį, o jei žali, tai būtinai palaukti, kol vanduo su cukrumi užvirs, nes tada vaisiai netaip sukrenta. Vartojant įvairių rūšių vaisius, jeigu jie nevienodai ilgai turi virti, tuomet tenka kiekvieną rūšį virti atskirai, daboiant, kad nesukristų. Kai visi vaisiai jau bus išvirę, kompotą nuėmus nuo ugnies reikia palaikyti šiltai, o paskui ataušinti.

Kompotą reikia išvirti iš anksto, nes kiek pastovėjęs jis esti skanesnis. Kompotas neturi būt tirštas.

BARŠČIUKAI SU AUSYTEMIS

Užvirinti vandenį, įdėti keletą grūdėlių pipirų, svogūnų, lapelį, morką, petrušką, keletą grybų ir nulupus per pusę perpiautus burokėlius. Virinti tol, kol burokai bus visiškai minkšti. Paskui iškošti. Grybus smulkiai supiaustyti ir alyvoj pakepinti su smulkiais supiaustytais svogūnais. Paskui pridėti sutarkuoto džiovinto pyrago, druskos ir truputį grūstų karčiųjų pipirų. Viską gerai suminkyti.

Atskirai užminkyti vidutiniško kiekumo tešlą iš miltų, vandens ir kiaušinio. Plonai iškočioti, dėti po truputį aukščiau nurodytu būdu pagamintos masės ir daryti ausytes.

Paskui dėti ausytes į įkaitintą alyvą ir apkepinti kol paruduos. Iškepus ataušinti.

Burokus supiaustyti smulkiai, sudėti į iškoštus karščiukus, dar įdėti alyvoj apkepintų rupiai, piaustytų svogūnų.

Prieš duodant į stalą įpilti kiek kokios nors rūgšties ir sudėti ausytes.

RULIADA

Paimti kiaulės galvą, sukapotį ir

sudėti į puodą. Užpilt vandens, kad apsemtų, įdėti druskos, svogūnų, lapelių, pipirų, keletą morkų ir užkaisti. Virti tol, kol mėsa ims skirtis nuo kaulų. Tuomet mėsą išgriebti, nuimti nuo visų gabalų sveiką odą, o mėsą supiaustyti nesmulkais gabaliukais. Tuomet paimt švarų drobės gabalą, sumirkyt šaltam vandeny, patiest ant stalo, suklot odas taip, kad viršutinė pusė būtų prie drobės, sudėti visą mėsą ir surinkus drobės krašteliu užrišti. Padėti ant lentelės, ant viršaus uždėti kitą ir prislėgti akmeniu. Po keletos valandų drobę nuimti, ruliadą įdėti į lėkštę, plonai supiaustyti ir duoti į stalą.

KARŠTAS "POTATO SALAD"

6 bulvės

4 supiaustytos riekės beikono

2 kietai išvirinti kiaušiniai

1 supiaustytas svogūnas

1 išplaktas kiaušinis

4 šaukštai uksuso

Druskos ir pipirų

Galvukė salotos.

Bulves iššutinti su žievėmis, tuomet nulupt ir suraikyt. Sudėti supiaustytus kiaušinius. Paspirginti beikoną su svogūnu. Taukus nupilti į atskirą puoduką. Svogūnus ir beikoną sudėti į bulves. Beikono taukus supilt palengva į išplaktą kiaušinį, nuolatos maišant. Supilt uksusą ir vėl išmaišyt. Tą sosą užpilt ant bulvių, apibarstyt druska ir pipirais, užkaitint "double boilery" ir duot stalan, apdėjus salotos lapais.

KAPOTI VERSIENOS KOTLIETAI

Šiam gaminiui (esant didesnei šeimai) reikia imti 3 ar 4 svarus mėsos, išpiaustyti iš kaulų mėsą, išiminėti gyslas, smulkiai sukapotį, pasūdyti,

užbarstyti pipirų, įmušti vieną kiaušinį, sumaišyti su mėsa, pridėti trintos baltos piene pamirkytos duonos, įdėti gabalėlį sviesto sumaišyti viską ir dar sykį pakapoti. Paskui daryti kotletus kiekvieną kotlietą pamirkyti į kiaušinį, apibarstyti džiovasėliais ir spirginti svieste.

Prie šių kotletų duodamas šitoks padažas. Šaukštą sviesto parausvinti su šaukštuku cukraus. Pridėjus šaukštą miltų praskiesti buljonu, išvirtu iš atlikusių mėsos kaulų, įpilti porą šaukštų uksuso (vinigerio), viską užvirinti ir tuo padažu apipilti išspirgintus kotlietus.

VYNIOTOS VERŠIENOS KEPSNYS

Šis kepsnys paprastai gaminamas iš pirmutinės veršienos šlaunies. Numazgojus mėsą, išimti kaulus, mėsą pakloti ant stalo, kaip galima ploniau ir plačiau, kad būtų galima suvynioti. Ant mėsos dėti kepsninio kamšalo ir suvyniojus stipriai surišti ir pakepti, kaip paprastą kepsnį. Šis kepsnys valgomas šaltas, plonomis reikutėmis supiaustytas.

Kepsninis kamšalas daromas šitaip: gerai išmirkyti pusę veršio kepenų. Trumpai apvirinti, sumalti mašinėle; kartu sumalti lašinių, pridėti gabaliuką mirkytos baltos duonos, svieste pakepinto svogūno, druskos, pipirų ir vieną žalią kiaušinį. Gerai viską sumaišyti ir dėti ant mėsos.

PATARIA GERAI VALGYTI

Karo Maisto Administracijos nuomone, kavos puoduko rytą nepakanka dirbantiems vyrams ir moterims. Darbininkams reikia gerų pusryčių, keliančių energiją ir ūpą dienos pra-

džiai. Administracija pataria štai kokius pusryčius:

Citraus vaisių, pomidorų (tomeičių) sunką, ar kokį kitą vaisių, suteikiantį vitamino C; stambių grūdų ar "enriched" duoną ar košę; kumpį, lašiniukus (bacon) ar dešrą, suteikiančius vitamino B1, kuris yra būtinas geram virškinimui. Čia paminėtas maistas padeda išlaikyti žmogaus sveikatą geroje padėtyje ir nuramina nervus. Kiaušiniai — proteinus teikias maistas, Karo Maisto Administracijos teigimu, dar duoda geležies bei vitamino A, D. Č.

—o—

Verdant kiaušinius, kad baltymas neprasimuštų pro lukštą, reikia į vandenį įdėti šaukštą druskos.

—o—

Rugusis pienas geriausiai išima iš audeklo rašalą. Sulietą rašalu vietą reikia tuojau pamerkti į rugusį pieną ir duot pastovėti. Galima vartoti šviežias pienas, bet šis netaip greit veikia ir kartais ne visai demę išima.

